

Válogatások

az elmúlt 8 esztendő reggeli áhitataiból...

Pál írja: Ha bármely módon, akár színlelésből, akár meggyőződésből Krisztust hirdetik, én ennek örülök.
Filippi 1,18

Még mielőtt messzemenő következtéseket levonnánk Pál leveléből ki-ragadott mondatból, le kell szögezni: nem arról van szó, hogy teljesen mindegy ho-gyan, azaz akár össze-vissza-módon is, csak hirdettessék a Krisztus. Sokkal in-kább arra utal Pál, hogy egyrészt a Krisz-tus-ügy az létfontosságú, másrészt az evangélium hatásfoka nem abban rejlik, hogy ki milyen lélekkel mondja, hanem abban, hogy mit mond.

Mint minden ember élete, a keresz-tény emberé is sokréti. Életének közép-pontjában mégis az Istenről való tanúságtétel áll. Akár szószéken áll valaki vagy éppen ül alatta, mindkettőjük szá-mára, életük szívverése az Isten igazságá-ról szóló tanítás, a hiteles szó. Milyen érdekes, hogy a világban felismerhető lenne az Isten az Ő teremtettségének ér-telmes vizsgálata okán, ez valahogyan mégsem működik. Közömbösekké váltak az emberek a létezés csodái iránt, ezért gátlástalanok is vele kapcsolatban - vagyis pusztítják a természetet. "Mivel tehát a világ a saját bölcsessége útján nem is-merte meg az Istent a maga bölcsességé-ben, az tetszett az Istennek, hogy a bolondságnak látszó igehirdetés üdvöztse a hívőket." (1 Kor 1,21)

Mit jelent a Krisztust hirdetni? Köny-nyebb megértenünk, ha inkább úgy tesz-szük fel a kérdést: Hogyan ne hirdessük? Először is: ne hangerővel. Ennek kudarca önmagában van. A mindennapi politikai csatározásokból ismerjük ezt: a másikat hatalmi szóval lesöpörni. Másodsor: ne higgyünk mindenáron az elbűvölő, ra-gyogó stílusnak, ez még nem biztos, hogy az igazságot hordozza. Harmadszor: az Isten igazságának elmondásában nincse-nek bevált sablonok, receptek. Ami meg-győző pedagógiai erővel bírt ötven évvel ezelőtt, az mára talán erejét veszítette! Ez azt is jelenti, hogy személyes életünkben nincsenek általános igazság, csak jelen-való. Vannak ugyan örök igazságok, de azokkal meg nem tudunk mit kezdeni... az Isten ugyanis mindig a jelenben, az "itt és most"-ban van! Az igaz, hogy Isten a múlt és a jövő Istene is, de nem múltban volt, és nem is jövőben lesz, hanem itt van...

Pál örül annak, ha a Krisztust hirdetik, mert az a Szeretet igazságának a jelenva-lóságát jelenti a világban. Ennél nagyobb erő pedig nincs. Ez ugyanis nem külső, hanem belső erő. Míg az előbbi - legyen az bármennyire hatalmas és félelmetes - el-műlik, míg az utóbbi - tűnjék az bármily

erőtlennek és jelentéktelennek is -, de mivel az Istentől van, képes sarkaiból ki-fordítani a világot is.

Amikor Pál ezeket a sorokat papírra veti, fogságban van. Szorult helyzetét mégsem "dramatizálja", hanem arra kon-centrál, ami a szabadnak és bezártnak egyformán fontos, az evangéliumra. Bilin-cseit nem büntetésnek, hanem lehetőség-nek látja; Krisztusért viseli azokat. Természetesen a "vox humana", az em-beri hang is megszólal levelében, melynek néhány foszlánya éppen reggeli alapigénk. Pál számára a legfontosabb, hogy a külde-tés folytatódjék, hogy a misszióban ne le-gyen törés, ezért írja: " akár színből vagy szívből, csak hirdettessék az evangélium."

Első gondolatunk egy kérdésfeltevés lehetne: Lehet-e szívtelenül, színlelésből hirdetni a Krisztust? Ha a kérdést így fo-galmazzuk, lehet-e szeretni szeretetlenül, akkor gyorsan érthetővé válik, miről is van szó. Ha valaki "professzionálisan", hozzáértően hirdeti, »propagálja« a Krisztus evangéliumát, akkor annak elle-nére, hogy ő maga nem hiteles ember, mégis az elmondott igehirdetése megszó-líthat embereket. Ha nem így lenne, akkor kihalt volna az egyház, hiszen sok érdem-telen pap, prédikátor volt az elmúlt két-ezer esztendőben, akik nem igazán voltak méltók a tisztükre. Ma is vannak - sajnos egyre többen -, akik személyes életvezeté-sükben csődöt mondtak (pl. válás, alko-hol) ugyanakkor mégis megmaradnak szolgálatukban. Ez püspökönek és gyüleke-zetnek, de az adott lelkésznek/lelkésznö-nek is komoly teher... Nyilvánvaló, hogy az emberitől nagyon nehezen - lévén mi magunk is emberek - tudunk elvonatkoz-tatni, s ha igazán szeretjük a ránkbízotta-kat, akkor csöndben félreállunk... Szög-re akasztani a reverendát, a palástot vagy éppen a luther-kabátot azonban nem olyan egyszerű dolog... (nem csoda, hiva-tás és házasság életkérdeseink két legfon-tosabbika). Egy bizonyos: katona a parancsnokaihoz, pap az Istenhez kell hogy hűséges legyen, maradjon. Lehet va-laki jó ember "magában", de jó katona, jó pap csak közösségben. Meghatóan szép példákat láttam - s most hadd legyek konkrét - római katolikus és görög katoli-kus egyházközségekben, ahogyan a gyüle-kezetek (el)hordozták pásztoruk "gyengeségeit"... Sokszor a zsörtölődő család is jobb, mint a semmilyen... Kellő kitartás és áldozat meghozhatja gyümöl-csét, s Isten kegyelme még a rosszból is jót hozhat elő.

Ugyanakkor a Krisztus hirdetése olyan, mint a szerelem. Lehet az emlékek-ből is élni, de az igazi az, ha naponként megújul. Sokszor elfelejtjük, hogy eviden-

ciákat kell újra és újra elmondani, meg-vallani - hitben és életben. Ha nem így lenne, akkor nem éreznénk a hiányát a köszönömöknek, a kedves szavaknak. El kell mondani házastársnak, kedvesnek naponta többször is: "Szeretlek!" és ki kell mondani naponta többször is: "Hála neked Uram, mindenért!" A hatás (az áldás) nem marad el: örülünk, sőt még in-kább örülni fogunk...

Uram! Látod milyen sok bosszúságot, bajt és tragédiát okozunk hiteltelenné vált szavainkkal. Add nekünk szeretetedet, hogy megújulhasson nyelvünk, s általa egész életünk! Ámen

De hogyan hívják segítségül azt, akiben nem hisznek? Hogyan is higgyenek abban, akit nem hallot-tak? Hogyan hallják meg igehir-dető nélkül? És hogyan hirdessék, ha nem küldettek el? "
Róma 10,14-15a

A hit ébredése, megerősödése és terje-dése az Isten titka és ajándéka. Nem kierőszakolható, nem "jár", Isten adja - ha akarja - ezért a hit nem teljesítményünk-től, hanem az Örökkévaló kegyelmétől függ... Akkor minek az ige hirdetése, a meggyőződés propagálása nyilvánosan vagy a reménység megosztása csendes ba-ráti beszélgetésben? Hol az ember része, a nagy isteni elgondolásban?

A hit olyan, mint a táplálék, ami nélkül létezésünk nem képzelhető el. Ha nem eszünk, éhesek leszünk. Elemi ösztönünk az evés, ha lemondunk róla, ezzel életün-ket tesszük kockára. Az éhség nagy úr, nemcsak az embernél, az állatoknál is, s ha kell, a túlélésért ölni is fog az adott ra-gadozó... Sajnos az ember - alapvető bű-

nössége (eredendő bűn) okán - akkor is öl, ha nem az életéről van szó, de ez egy másik nagy kérdés.

Az igehirdetés, a testvéri beszélgetés nem más, mint tudomásrahozatala annak, hogy tudom, hol osztják a kenye-ret... Luther Márton pár nappal a halála előtt ezt írta: "Bizony koldusok vagyunk mindannyian!" Nem mi sütjük az élet ke-nyerét, összetételének titkos receptjét sem mi birtokoljuk. Egyetlen, amit tudhatunk, hol osztják ezt a mindennapit... Nemcsak Istenre utalt koldusok vagyunk, de egy-más szeretetének koldusai is. Éhesek va-gyunk a szépre, a jóra, sokan mégsem a Felülről jövő Kenyeret kívánják, hanem mindenféle gyomor/élet-rontó édességgel zabálják tele magukat.

Sok prédikátorra lenne szükség, akik szavakkal és szavak nélkül bizonyrágot tennének az Élet Kenyeréről. Sajnos az egyháztörténet, a mai is arról tanúskodik, hogy sokan - akár szószéken állnak, akár alatta ülnek - a süteményes kereszténysé-get választják, afféle "hétvégi cukrászds" varációként... A fejlődéshez, a megerősö-déshez azonban kenyérre van szükség, amelyben minden táperő megtalálható! Ősi magyar szavunk ezért nevezi a kenye-ret és a kenyérnekvalót életnek. Ebben rejlik az ősi megtapasztalás is: Istenre oly-annyira szükségünk van, mintegy falat ke-nyérre...

Uram, Istenem! Lelkemet, értelmemet Szentlelkeddel járd át, hogy hitelesen tudjak Rólad bizonyrágot tenni ebben a világban! Ámen

Ez a titok az, hogy Krisztus közötte-tek van: reménysége az eljövendő dicsőségnek. Mi őt hirdetjük, mi-közben minden embert teljes böl-csességgel intünk és tanítunk, hogy minden embert tökéletessé te-gyünk a Krisztusban.
Kol 1,27b-28

A Megtestesülés érthetetlensége - Cur Deus homo?/Miért lett az Isten em-berré? -, a feltámadás csodája, az Isten szeretetét demonstrálja. A Krisztus-titok, mint kincse az egyháznak, évezredek-en átnyúlóan hirdeti az Isten dicsőségét és rámutat a krisztusi ember méltóságára. Előképe ez az eljövendő dicsőségnek. (El-jövendő, elközelgett, nyers fordításban "jövőben van" - azaz még nincs itt, de már körvonalaiban látható.)

A kereszténységben (is) a tanítás fon-tos szerepet kap. Az első keresztények a katechumenátusban (kereszténységre

előkészítő "tanfolyam") kettő, de olykor 4-6 évig is tanították az egyházba belépni szándékozókat; mit is jelent "Krisztusban lenni/élni". Korunk élmény/élvezeti-tár-sadalmának érték-látása a keresztény egy-házakban is fellelhető. Show-elemekkel tarkított istentiszteletek, PDA-kból, okos-telefonokból bölcsességeket kiolvasgató, bróker-perfekt, ráncnélküli ötezerdolláros öltönyben a színpad-oltáron sportosan szaladgáló prédikátorok jelzik az új irányt... Élet-halál-kérdéseket feszegető igehirdetéseikben dráma vegyül könnyed humorral, s hibátlan-fogsorral villantott mosolyaikkal "hitelesítik" igazságaikat, melyek a sikeres élethez asszisztálnak...

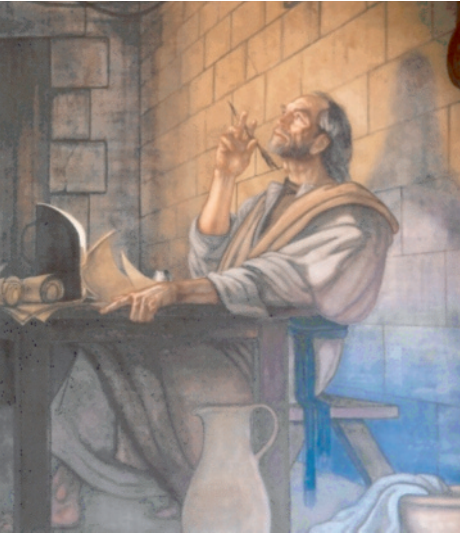
A tanítás pedig háttérbe szorult, ebben az ökumenét már teljességgel megéljük. Míg Jézus Urunk az Istennek tetsző életre tanította hallgatóit, eladdig a mai igehir-detésekből "csak" az Élet hiányzik. Igehe-lyekkel dobálódzó kegyesek rohangálnak az egyház hajójának egyik oldalán, a má-sikon pedig álteológusok ücsörögnek, mi-közben spekulatív teológiájuk konklúzióit egyetemes igazságment propagálják... (Hacsak liberálisak lennének, de liberti-nisták is!)... Mindeközben elemi erővel tör fel a vágy az emberek lelkében az élet is-tenes normalitása után. Tökéletességet hajszolunk - holott a tökéletesség csak Krisztusban van.

A keresztény ember ismeri hiányának okát: az Isten az! Az Ő tisztasága, szépsége, harmóniája hajlítja az ember lelkét mindig közelebb a teljességhez. Jól tudjuk, elérni a tökéletességet itt a földi életben nem lehet, de elindulni, futni a teljesség felé azt nemcsak lehet, de kell, sőt "üdvös" is, hi-szen ez a célirányosság, s a benne foglalt reménység tölti meg erővel nehezebb hét-köznapjainkat és munkálja a számunkra csak hitben érthető örök életet is...

Uram! Taníts engem a Te utaidra, igéd fénye legyen ösvényem világossága! Ámen

Azok közül, akik az Úrban testvé-reim, sokan fölbuzdulnak bilincse-imen, és egyre bátrabban terjesztik az Isten szavát. Némelyek ugyan féltékenységből és vetélkedésből, mások azonban jó szándékkal hir-detik Krisztust. Ezek szeretetből, mert tudják, hogy küldetésem az evangélium védelmére szól, ama-zok viszont vetélkedésből, és nem tiszta szándékkal hirdetik Krisz-tust, abban a hiszemben, hogy bi-lincseimben keserűséget okoznak nekem. De mit számít ez? Csak Krisztust hirdessék bármí módon, akár érdekből, akár tiszta szándék-kal, örülök és a jövőben is örülni fogok neki.
Fil 1,14-18

Az igehirdető öröme mindig az, hogy a Krisztus szeretetétbe gyökeredző éle-teken keresztül munkálkodik Isten Szent-lelke, s ezáltal jobbul a világ. Jóllehet bizonyos történelmi események sodrásá-

láb őreá is esik..." - mondta egykoron egyik professzorom. De azt is hozzátette: "Ennek elhordozását csak őszinte alázat-tal, s nem alázatoskodással lehet. Föl akarta ezzel hívni a figyelmet arra, ami sajnos sok igehirdető kísértése, hogy az igehirdetés sikere nem a prédikátor kval-itásától függ - igaz ez egyfajta előfeltétel, de az eredményességet egyedül Isten ga-rantálhatja. Mivel az igehirdetők is em-berek, s nem hús-zs centivel a föld felett lebegő szentek, ezért akadnak közöttük olyanok, akik versengenek, féltékenyek, s irigyek szolga-társuk eredményeire...

Pál helyzete nyilvánvaló: börtönben (házi őrizetben?) tölti "drága" idejét, pedig igen nagy örömmel prédikálna, ta-nítaná Krisztus terjedő egyházának első zsgengéit. Pál látja-e rosszul, hogy mások örülnének fogságának vagy valójában úgy is volt - nem tudjuk. De ahogyan egy Ke-resztelő János is ("Akinél nincs nagyobb az emberek között" - mondta Jézus), aki az Isten Fiára mutató "kiáltó hangja a pusztának" börtönbe kerülve, rácsok mö-gött elbizonytalanodik, s ezt kérdezi Jé-zustól: "Te vagy-e az eljövendő vagy mást várunk?"... ugyanúgy Pál is elbizonytala-nodhatott és tévedhetett saját helyzetének megítélésében... Az bizonyos - s erről is tudósít az egyháztörténelem, sőt az Újszö-vetség is -, hogy sokan érdekből hirdették a Krisztust vagy lettek Krisztus-követők.

Pál isteni távlatokat lát, azokban gon-dolkodik, ezért írja: "De mit számít ez?" Csak Krisztust hirdessék!" A "bármí módon" pedig azt jelenti: a szeretet legkü-lönfélébb eszközeinek segítségével. Ami-kor ugyanis "tűzzel-vassal" hirdették az Isten országát - máglyára küldve a más-keppen gondolkodókat -, annak a "krisz-tushirdetésnek" semmi köze nem volt az Emberfia-Krisztushoz! Aki azonban a sze-retet találékonyságában utat talál a másik ember szívéhez, hogy abba beleszórhassa az evangélium istenadta magocskáit, az megérti, amit Pál így ír (Károli Gáspár for-dítás): "Akár színből, akár szívből"... csak hirdettessék az evangélium.

Az igehirdető öröme mindig az, hogy a Krisztus szeretetétbe gyökeredző éle-teken keresztül munkálkodik Isten Szent-lelke, s ezáltal jobbul a világ. Jóllehet bizonyos történelmi események sodrásá-

ban-vonzásában olykor alig látjuk a fejlődést, de jól tudjuk: Isten malmai ugyan lassan őrölnek -, de biztosan...

URam! Add, hogy ne csak szóval, de hiteles cselekedettel, s hűséges étellel tudjak bizonytságot tenni Rólad életem mindenkor, s mindenhol! Ámen

Igyekezsz kipróbált emberként megállni az Isten előtt, mint olyan munkás, aki nem vall szégyent, hanem helyesen fejtegeti az igazság ígét. 2 Tim 2,15

Luther prédikál...

Helyesen fejtegetni... magyarul: jól prédikálni - minden igehirdető vágya ez. De ha ez csak vágy marad, azaz a lelkész, a pap, a prédikátor nem vállalja fel az igehirdetéssel járó munkát - mert nem jó 'munkás-ember' -, akkor gondolatai üresen csengenek, s nem épül belőlük a gyülekezet, az Egyház. Ágostai Hitvallásai Irataink - milyen jó, hogy van ilyenünk(!) - szerint: "ott van egyház (szentek gyülekezete), ahol az evangéliumot tisztán tanítják, és a szentségeket helyesen szolgáltatják ki."

A szentségek helyes kiszolgálásával nincs semmi baj. Jézus Urunk először rendelte el az úrvacsorát, a Vele való közösség látható jeleként, s csak azután, jóval később jöttek a különféle emberi elképzelések, hogyan is cselekszik Isten az úrvacsorában/eucharishtiában: a) mindig jelen van, ezért imádható (r.kat.); b) csak addig van jelen, amíg hangzik Isten ígéje, s tart a kommunió (ev.); c) nincs is jelen, csak emlékvacsoráról van szó (ref. és új-protestánsok). Nyilvánvaló, hogy Isten nem az emberi elképzeléseink alapján cselekszik, hanem "szuverén" isteni hatalma szerint.

A "helyesen fejtegetés" problémája sokkal több praktikus kérdést vet fel, csak néhányat vegyünk ezekből: Életszerű-e az, amit az igehirdető mond? Természetszek-e gondolatai vagy természet-ellenesek? Szolgálgák-e a növekedést vagy éppen ellenkezőleg zsugorítják a gyülekezetet? Úgy néz ki, valamit alapvetően nem jól csinálnak a jóléti világban élő keresz-

tény egyházak, mert mindenhol - kár is lenne tagadni - töpörödnek a keresztyén gyülekezetek... A szektások itt replikálnak: "Nálunk ez nem így van!" Most még talán nem, de csak idő kérdése - erre (is) tanít az egyháztörténet - elkerülhetetlen a további szakadás...

Az elsődleges ok persze nem a "világ" - hiszen a világ mindig is olyan volt, amilyen: "Nincs új a Nap alatt!" -, bár a rossz igehirdető szívesen ostorozza a "bűnös, istentelen" világot, jóllehet Jézus éppen azokhoz jött, akik elvesztek. A kor-szerű teológus szekularizációt, s szociológiai összetevőket emlegetve sopánkodik... az ultra-kegyes meg mindenhol ördögöt, okkultizmust lát, s buzgón gyártja elméleteit... Valamilyen magyarázata tehát mindenkinek van; legalább az legyen, ha már növekedés nincs!

Valójában arról van szó, hogy aki tanításra szánja életét, annak magának is folyamatosan tanulnia kell(ene), de mindenekelőtt (rá/meg)látása is kell hogy legyen, mert vak nem vezethet világta-lant... Vagy mégis? A tapasztalat azt mutatja, hogy a gödörbesések száma nem igazán akar csökkenni. Régen a pap húzta a gyülekezetet, ma sokszor a gyülekezet tolja maga előtt a papját/papnőjét... Ne szemérmeskedjünk! Halódó-vegetáló, finánciális gondokkal küzdő egyházköz-ségeink száma lassan, de biztosan emelkedik... Mi lenne a mégis a megoldás? A megoldás előttünk van: "Igyekezsz kipróbált emberként megállni az Isten előtt!", azaz szeretnünk kell(ene) az Egyházat, ahogyan Krisztus is szerette, s önmagát adta érte. Áldozatkészség nélkül ugyanis nincs eredmény...

URam! Követésedre hívtál el mindannyiunkat, s hálásak is vagyunk érte. Add, hogy életünkben nyilvánvalóvá váljék, mire rendeltél minket Egyházadban! Adj nekünk töretlen munkakedvet és ne vond meg tőlünk áldásodat, még ha meg is érdemelnénk! Újíts meg egyházadat, gyülekezeteinket, s lelkéseinket! Jobbító tervedet kezd el az én életemben! Ámen

Beszédem és igehirdetésem sem az emberi bölcsesség megejtő szavaival hangzott hozzátok, hanem a Lélek bizonyító erejével; hogy hitek ne emberek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék.

1 Kor 2,4-5

Gyakran idézett mondat egyházi ber-kekben: "Az apostolok kora lejárt!" Valóban, az apostolkodás csak az egyház korai szakaszában 'működött' - ennek ellenére ma sokan tetszelegnek az apostoli tisztségben, sőt egyesek még evangélistáknak is nevezik magukat. Nem tudják vagy nem akarják elismerni az alapvető különbséget, hogy az apostolok, az evangélisták korában MÉG NEM VOLT BIB-LIA! Voltak ugyan gyülekezetek közötti levelezések, léteztek vallásos iratok, tudósítások a Jézus-eseményekről, de a mai Újszövetség csak évszázadokkal később állt össze, szerkesztették össze az óegyházi atyák. A mai "apostol-utánzatok" Jézus-hirdetését alapvetően az Újszövetségben található iratok határozzák meg, éppen ezért érvelérendszerükben kevesebb a természetes józanságból fakadó érvelés, mint az Újszövetséggel kapcsolatos, évszázadok alatt felgyülemlett tév-elképze-lés. Ezért ennyire ellentmondásos jónéhány helyen a katolicizmus, s ezért ennyire tiri-tarka, nemegyszer izléstelen, sőt visszataszító az újprotestantimus...

Saul-Pál nem a bölcsességét veti latba az "ügy" érdekében - pedig tehetné, hiszen korának tudós rabbija volt, s a legkiválóbb helyeken, pl. a szintén tudós Gamálielnél tanult -, hanem személyes érintettségét felvállalva bizonytságot tesz arról, mit jelent neki Isten kegyelme. Aztán hogy az ősgyülekezetekben ezt hogyan fogadják a hívek, az már nem az apostol felelőssége, hanem Isten dolga, s Isten az Ő Szentlelke által meg is erősíti a Jézus-követők első zsengeit.

Az egyház soha nem az igehirdetők ki-váló munkáján nyugodott, hanem Isten kegyelmén, mely megnyilvánult a Krisztusban. Amit az igehirdetők tehettek, s tehetnek ma is, hogy hitelesen szólnak Arról, Akit nem lehet szavakba fogni. A hitelességhez hozzátartozik, hogy nem úgy beszélnek Isten láthatatlan világáról, mintha az látható lenne, s nem úgy szólnak Isten dolgairól, a halál utáni életről, mintha már jártak volna odaát... A hiteles igehirdető megmarad embernek, s esede-zik naponta Teremtőjéhez, hogy ne esen-dősége nyilvánuljon meg családban, gyülekezetben, a világban, hanem isten-képűsége, amire teremtette a Mennyei Atya...

URam! Szentlelked által munkálkodj bennünk, hogy szelídiülni tudjunk Hozzád, s növekedni tudjunk alázatban és szeretetben! Ámen

Mert ha az evangéliumot hirdetem, azzal nincs mit dicsekednem, mivel kényszer nehezedik rám. Jaj nekem ugyanis, ha nem hirdetem az evangéliumot! 1 Kor 9,16

Hinti, mint pap az ígét! - mondják, ha valaki elszántan hirdeti meggyőződését. Az hogy a lelkész/lelkészno ezt teszi, az természetes, hiszen a prédikátornak az a dolga, hogy mondja... Persze, ha "csak úgy" mondja, egykedvűen, szenvtelenül, akkor az mindjárt nem tetszik a híveknek - joggal. Az ige hirdetőjétől ugyanis azt várják el, hogy lángra gyújtsa a lelkeket, hogy lelkesítsen, a megfáradtakat erőssé tegye -, de sajnos ez nem mindig sikerül. Az igehirdetés mindig "kétszereplős": a prédikátor és a Szentlélek közös munkájából áll, pontosítva: a lelkész munkájából és a Lélek áldásából. Ha lelkész felkészült, akkor a Lélek is általában kész a kooperációra, de a lusta, öntelt prédikátorokat valamilyen okból nem kedveli a Szentlélek, s rendre elmarad az áldás...

A jó igehirdető nemcsak hirdeti, de éli is az ígét; ellenkező esetben előáll a "vizet prédikál, de bort iszik"-szindróma. Az, hogy mennyire nem könnyű az igehirdetőnek - s most maradjunk csak a protes-tánsoknál -, mi sem jelzi jobban, minthogy mostanság nem éppen siker-hivatás a lelkészi. Az evangélikus, reformá-tus lelkészekről az elmúlt évszázadokban számos kedves, s igaz (szép)irodalmi mű született, melyek kellőképpen értékelték a lelkészek társadalomban betöltött szerepét, nemkülönben formálták is egyben a róluk kialakított általános képet, ennek ellenére ez a hivatás is - az orvosi, a tanári mellett - igen sokat veszített presztizséből. Pedig a protestáns lelkésség idestova 500 esztendő, tehát joggal mondhatjuk, kiállta az idők próbáját. Ez a reformáció-szülte "intézmény" valami olyan értéket képvisel, ami különös megbecsülést érdemel(ne)...

A társadalmi megbecsültségtől függetlenül a lelki teher, teher marad. Hirdetni a krisztusi tanítást úgy, hogy az érthető, elfogadható, kíváncsatos legyen a 21. szá-zadi pluralista világban - nem könnyű feladat. Miben több, jobb a keresztyénység? Egyáltalán: jobb emberek-e a keresztyé-nyek, mint a másvallásúak vagy az ateis-ták? A mostani kulturális sokszínűségben nem lehet azt állítani - amit néhány évszázaddal ezelőtt még vallottak -, hogy a

másvallású ember alacsonyabb etikai szinten van. Ezt már csak azért sem tehet-jük meg, mert eleddig minden nagy világ-égés és háború keresztyén földről, zsidó-keresztyén kulturális háttérrel in-dult el... Azok a kultúrák, ahol nem az in-dividuális etika, hanem a kollektivistá etika érvényesül, szép lassan be-, s leelöz-hetik a keresztyénységet!

A sok megválaszolatlan kérdéstől füg-getlenül a megbízást adó ÚR-Isten szá-monkérése ott vár ránk az életutunk végén - "Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot!" Mit tegyünk, mit tehe-tünk? Nos, hirdetni kell az evangéliumot, ami nem örömhír, hanem jó hír. Jó hír, hogy ti. az: aki lemond önmagáról, s kicsi-ként szolgál, az naggyá válik. Ha valaki tehát a krisztusi tanítás szerint éli az életét, akkor szívében a jó hír örömhírré változik át, hiszen hitelesen tud tanús-kodni az isteni szeretetről. S aki kiteljesed-ik így az isteni rendelésben, az sorsában megtalálja boldogságát...

URam! Add, hogy szépen, akaratom szerint élhessek, igenem mindig igen legyen, s a nemem egyértelmű nem, s minden körülmények között hitelesen tudjak bizonytságot tenni mindent átfogó és megtartó szeretetedről! Ámen

A tanítványok elmentek és hirdeték az ígét mindenütt. Mk 16,20a

Igehirdetés... Sok-sok érzelmet, élményt idéző szó. Van, aki számára az élet beszédét, az elveszettnek hitt, de végül megtalált életörömet, van, akinek az újrakezdés isteni csodáját, a tartalmas, Istenhez folyamatosan közelítő, emelkedő életminőséget vagy éppen a bizonyágte-vésre való buzdítást jelenti, de olyanok is vannak - az egyházon kívüliek -, akik boldonságnak tartják az egészet, mint annak idején a görögök Pál beszédeit.

"Viva vox evangelii" -, vagyis az "élő-szóval hirdetett evangélium". Az a több-nyire szószéki "munka", ami nem ér véget

a prédikáció utáni ámennel, hanem foly-tatódik hiteles életvezetésben, ami mindig hatásosabb, mint a hitvitás bizonygatás: "Nekünk van igazunk!" A keresztyén (azaz: krisztusi) ember alázattal elismeri, hogy az igazság mindig Istennél van, s abból mi legfeljebb egy keveset ismerhe-tünk fel, azt is csak kegyelemből! Az élet titkát ugyanis csak elfogadni lehet, meg-érteni soha. Megérteni nem lehet a kenyér tápláló ízét, a szőlő nedvének szomjoltó tulajdonságát vagy a zene harmóniáját, legfeljebb élvezettel fogadni azt, amit be-leteremtett a JőIsten. Hiába próbálkozna valaki kémia képletekkel leírni annak a kenyérnek az ízét és illatát, amit édes-anyánk süített vagy annak a szőlőnek az aromáját, amit nagyapánk szőlőjében et-tünk gyermekkorunkban - sikerülni bi-zonnyal nem fog. Ahogyan a fizika hangtani képleteivel leírt Bach-passió sem azt az emelkedett élményt adja visz-sza, mint amikor átengedjük magunkat a zene, s az Isten átölelésének...

Az Ige, az Isten Igéje is titok. Ugyan-akkor költészet is, igazság is, bizonyosság és erő. Emberi gondolatokba csomagolt isteni komplexitás, amit egyikünk így, a másikunk úgy gondol, értelmez. Ki élvezi jobban a zene harmóniáját? Aki templom-padban hallgatja a hangszerek királynőjé-nek Istenhez csalogató dallamait vagy az orgonista, aki egész életét a sípok búvöle-tében éli. Vitatkozni ezen lehet, de semmi értelme...

Az igehirdetés nemcsak bizonyágte-vés az Istenről, de egyben tanítás is. Ezt a korszellem hatása alá került, élményre koncentráló keresztyén testvérek elfelej-tik. Az igehirdetés egyben az istenes élet-vezetésre való eljuttatás, az abban való megerősítés tudománya is egyben. Tudás, amit birtokolni csak az tud, aki hajlandó együttmunkálkodni a Szentlélek-Istennel. Mert nem kizárólag csak az az igehirdetés, amit elmond a lelkész, s hallanak a szó-szék alatt ülők, hanem az, amit a Lélek által meghallanak a hívek...

A tanítványokat elküldte a Mester, hogy tanítsanak. "Tegyetek tanítvánnyá minden népet!" - ez a missziói parancs. nem azt mondta, hogy formáljátok az em-berek gondolkodását a magatokéra, hanem azt, hogy "tegyétek őket tanítván-nyá". Aki tanítvány, az nem önmagáért, magasabb célért tanul. Tudja, hogy az is-tenadta Élet szolgálatába állított munkás, aki egy a tanítványi láncolatban. Ember, s nem kinyilatkoztató félisten. Ember, aki tévedhet emberségében, emberi gondola-taiban, de nem tévedhet abban, hogy az Isten az Isten...

URam! Add, hogy felismerjelek Téged, s bizonytságot tegyek szeretetedről, szóban, imádságban és cselekedetekben! Ámen

A vezetésben bevált presbíterek kétszeres megbecsülést érdemelnek: elsősorban azok, akik az ige-hirdetésben és a tanításban fáradoznak. ¹ 1Tim 5,17

Főállásban, másodállású fizetésért, dupla lelkipásztori munkát vállalok, fele akkora megbecsültséget... "Lelkésznő" jelígre; Különös ez a Szentlélek, mert mindig a kisebb és gyengébb gyülekezetből küldi a lelkészt a nagyobbba és erősebbe! - erdélyi református lelkész; "Német egyetemekre jelentkezők egyre ritkábban jelölik meg a teológiát. Ennek nem csak a legalább 10-éves vagy azon is túlhumódó lelkészképzés az oka. Egyszerűen a fiatalok számára nem vonzó a lelkési pálya, s igen messze van az ún. álom-hivatástól." - Carl Boetschi, svájci lelkész

Fenti elgondolkodtató idézeteket lehetne még folytatni... de minek is? Már kétezer évvel ezelőtt is Saul-Pál azt hangsúlyozza ifjú munkatársának, hogy az apostoli/lelkési/presbíteri (mondhatjuk így is: gyülekezet-építési) munkában állók kétszeres megbecsülést érdemelnek. Ez egyrészt jelzi, hogy mennyire fontos a szolgálatuk, másrészt nyilvánvalóvá teszi, hogy már abban az időben sem értékelték ezt a munkát súlyának megfelelően... Tény, hogy voltak korok, amikor megbecsült státust jelentett a lelkési, lelkipásztori, papi - azaz a nagyobb felelősséget elhordozó - munka az egyházban, de az is igaz, hogy ezzel a lehetőséggel/hatalommal sokszor visszaéltek az egyházi személyek. S mivel emberekből áll ma is az egyház, ezért sajnos negatív példák ma is akadnak!

Mindezek mellett valóban igaz az a megállapítás is, hogy a fiatalok számára ma már nem jelent akkora vonzást a lelkési-, a papi pálya. Katolikus testvéreinknél is igen komoly gondot jelent az "utánpótlás", s míg a szemlélődő szerzetesrendekbe azért csak-csak akad jelentkező, arra azonban egyre kevesebben

vállalkoznak a fogyasztói társadalmat favorizáló európai országokban, hogy egy vidéki plébániára elvonulva, egyre öregedő, lassan, de biztosan sorvadó egyházközségben egyedül hordozzák egy gyülekezet lelki terheit... Nos, ez a "perspektíva" manapság egy fiatalnak nem perspektíva! Persze sóprögessen ki-ki a maga háza táján!

Az, hogy honi keresztény egyházaink mennyire elerőtlenedtek, mi sem mutatja jobban, mint az, hogy országos "fesztivál"-t rendeznek, melynek "arculatát" külföldön sikerrel "turnézó"-k adják. Igazságot természetesen szólhat a messziről (tenge-rentúlról) jött ember is, Jézus Krisztust hirdetheti a Nagy Evangélizátor fia is, de érdemes azon elgondolkodni, hogy embersorsok nem fesztiválokon változnak meg, hanem olyan közösségekben, ahol ismerik egymást... Mindazonáltal: bizony-ságot tenni színpadon, egy-két órácska erejéig mindig könnyebb, látványosabb, mint a családuknban, egy egész életen át, de hát Jézus követése soha nem "média-hype-os" fesztivál-jelenség volt, hanem kettő-három elhívott lélek "emberarcú" szolgálata...

URam! Szentlelked által vezess minket! Ámen

Aki pedig dicsekszik, az Úrral dicsekedjék, mert nem az a megbízható ember, aki önmagát ajánlja, hanem az, akit az Úr ajánl. ² 2Kor 10,17-18

Ajánlom magamat! - mondták volt Régen, s talán akkoriban is furcsán néztek arra, aki ezt a modoros kijelentést tette. Ajánlani ugyanis egyik ember ajánlja a másikat, s akinek nincs ajánlója (értsd: pártfogója), az nem csak azidőtájt, de manapság is hamar falakba ütközik. Az esélyegyenlőség ugyan szép demokratikus alapelv, csak hát az emberek nem egyformák, más a karakterük, más a kultúrájuk, más a világlátásuk és a hitük, s más a terhbíró-képességük, sőt a munka-moráljuk is... Ezért aztán a kontrol, az sosem árt: "Vertrauen ist gut, Kontroll ist besser!" - tartja a német szólás, azaz: A bizalom jó, de az ellenőrzés még jobb! (Ha nem is esik jól a kontrol, de azért mindig hasznos.)

Isten ígéjének hirdetése különleges feladat. Nem egyszerűen csak tanítás, bár a tanítás is egy külön, nehéz tudomány. (Hogy mennyire, azt láthatjuk az egyre romló oktatási színvonalon...) Az ige-hirdetés - ennek elvégzésére ajánlja magát Saul-Pál a korinthusiaknak - nem egyszerű információ-átadás, hanem életvitel, életstílus közvetítése, ami az ige hirdetőjétől hitelességet követel. A "messziről jött ember azt mond, amit akar"-bölcesség nem mai keletű, régen is tudni akarták, hogy ki az, aki mond, bizonygat valami fontosat. Így Pál és kísérete nehéz helyzetben vannak, hiszen a természetszerű "hitelesítési eljárás" náluk nehezkesebbnek bizonyult: nem biztos, hogy valaki gyorsan megjárta volna Jeruzsálemet, illetve végigjárta volna a kisázsiai gyülekezeteket, hogy Pálról és kíséretéről megbízható információkat szerezzen.

Ezért írja a korinthusiaknak, hogy az a megbízható, akit az ÚR ajánl, vagyis: akinek az életén meglátszik az áldás, tapasztalható munkájának az eredménye. Az áldás meglete, megtapasztalhatósága soha nem a siker nagyságától függ - kicsi eredmény is hordozhat nagy áldást!

S hogy mik az ÚR ajánlásának(áldásának) jelei? Elsősorban a békesség, és a rend. Isten ugyanis a rend Istene! Ha Ő a világot "rendben" teremtetete meg - márpedig a kozmosz az Ő isteni rendjét tükrözi vissza(!) -, akkor miért ne lenne rend az Ő Lelke által létrehívott közösségben, az egyházban? Ha egy egyházban rendtelenség van - azaz eltérnek a jézusi jó rendtől -, akkor fel kell tenni józanul a kérdést: Mit is képvisel az adott közösség?

Az egyház jó rendjét sokan keverik a törvénnyel, pontosabban annak a helytelen alkalmazásával, amit törvényeskedésnek hívunk. Krisztus URunk azért mondja tanítványainak: "Közöttetek más rend legyen!" -, mert a tanítványok elsődleges feladata, munkája, opus propriuma, hogy személyes életük irányt mutató legyen. "Legyetek só és világosság!" A világosság nem vakító reflektorfényt jelent, a koromsötétben egyetlen gyertya is képes a helyes irányt mutatni! (Ezért retteg a sötét hatalom attól, aki az igazság gyertyalángját a magasba emeli!)

Dicsekedni sok mindennel lehet, de ezek mind múlandó dolgok. Aki az Úrral (az ÚR áldásával) dicsekszik, annak öröme el nem múló öröm, mert az újra és újra megújul. Ezért érdemes mindig megvizsgálni, ki az, aki az ÚR segédelmével csak magát reklámozza, s ki az, aki az ÚRnak "csinál reklámoz", azaz hívja fel a figyelmét másoknak az evangélium jó hírére...

URam! Megkoptak szavaink, s ajkunk is megfáradt a Te dicsőítésedben... Szentlelked járja át újra szívünket-lelkünket, hogy Benned megerősödvé hitelesen tudjunk bizony-ságot tenni Rólad! Ámen

Az Úr mellém állt, és megerősített, hogy elvégezzem az ige hirdetését.

² 2Tim 4,17

Nincs ige-hirdető nehézségek nélkül... Amíg fiatal, eladdig tapasztalatlansága és lendületes kedve lehet akadály a Ige hirdetésének, később a rutin veszélye vagy a jól látható sikertelenség - lám-lám, nem térnek meg tömegével az emberek - fásultsága kísérhet. Sok ige-hirdető akasztotta már lutherkabátját, palástját, reverendáját fogasra, s csukta be Bibliáját... Miért? A válasz nem egyszerű.

A "kiugrott" katolikus pap megdöbenti az adott közösséget, de a hivatal (protestáns felfogás a lelkési szolgálatról) feladása - válás, alkohol vagy egyszerűen csak a jobb élet ígérete miatt - is megteszi megdöbentő hatását az adott közösségben. Aki csak a szószék alatt ült - vagy ott sem -, az nyilvánvalóan másképpen ítélkezik. Aki igát húz, aki terhet cipel - s láthatatlanok mindig nehezebbek, mint a láthatók - az bizonyára árnyaltabban lát, s fogalmaz ebben a kérdésben is.

Pál ige-hirdetésének egyedüli "garanciája", hogy Isten őmellé (is) odaállt és megerősítette elhívásában. Egyébként sem ereje, sem hitele nem lett volna a Krisztus Egyházának első zsenéire vadászó volt extrimista rabbitanítványnak, a Saulból lett Pálnak! S, ha az ÚRIsten nem erősíti meg az őskeresztények hitét, akkor hiábavaló lett volna minden mártíromság, s ha a Szentlélek hordozó, megtartó ereje nem lett volna valóság Luther előtt és után is, akkor szánalmasan és emlékezés nélkül elbukott volna minden reformtörekvés. De van reformáció, s van megújulás (semper reformanda), mert Isten ma is "munkálkodik"! Ha nem lenne, akkor egyház sem létezne...

Mit jelent az ige-hirdetés elvégzése? Nem csillogó propagandát, a társadalom biztonságát növelő, egyházi keretek között történő, elfogadása méltó életstílus-oktatást, hanem egyszerű tanúszkodást az Isten valóságáról. Annak a meggyőződésnek a szívvel-lélekkel, s értelemmel való továbbadását, hogy Isten nem a valóság része, hanem Ő maga az Élet Valósága!

Ez pedig nem közelíthető meg más-képpen, csakis Szeretetének mindenk fellett álló titokzatosságán keresztül...

Erőtlen-ségemben segíts meg, Uram! Ámen.

Ezért mi is szüntelenül hálát adunk az Istennek, hogy amikor hallgattátok az Istennek általunk hirdetett ígéjét, nem emberi beszédként fogadtátok be, hanem Isten beszédeként, aminthogy valóban az, és annak ereje munkálkodik is bennetek, akik hisztek. ¹ 1Thessz 2,13

A "viva vox evangelii"-nek, azaz az élő-szóval hirdetett evangéliumnak számtalan formája van, s az ige-hirdetéssel kapcsolatban valóban találó a szólás: "Kinek a pap, kinek a papné"... hiszen ahány ember, annyféle Istenhez vezető út/sors is befolyásolja, hogy kinek melyik ige-hirdetési forma áll legközelebb a szívéhez. Az egyik szereti hallgatni az egyszerű hétköznapi "heppiendes" történeteket, a másik számára nem is prédikáció az, amelyben nincsenek jelen a költészet valóságmegfogó gondolatai, a harmadik számára, ha egy prédikáció nem feszegeti a legvégső kérdéseket, akkor annak meghallgatására már nem is érdemes időt pazarolni...

Az ige-hirdetés szolgálata egyetlen korban sem volt könnyű dolog. Sem Pál apostol korában, sem a középkorban és természetesen ma sem. A törekeny emberi szóval közelebb hozni/húzni az emberszíveket Istenhez reménytelen emberi vállalkozás csupán... Minden becsületesen felkészült ige-hirdető egyetlen mentsege a Szentlélek folyamatosan munkálkodik ereje, mely képes a szavak közti csöndben is üzenetet "átadni" a Vég-telen Istentől a véges ember számára. Más a hallás, s megint más a meghallás... Istentisztelet utáni búcsúzó készsorításokban, s félszavakban megnyilvánuló "Ez most pontosan nekem szólt!"-visszajelzések gyakran elgondolkodtatnak - huszonegy év után elég jól ismerve a rámbizottakat engem is: Vajon a prédikáció melyik mondata lehetett olyan célbataláló? Gyanítom, hogy sokszor nem az, amit én mondtam, hanem amit a Lélek hallatott...

Életünk egyik legszebb része, hogy szavakba tudjuk foglalni érzéseinket/gondolatainkat, s közölni tudjuk azt másokkal. Ezért van olyan nagy "boom"-ja az internetnek, ezéért nem csillapodik éhségünk az információk után. Életvezetésünk bölcsességéről vall, hogy a negatív információk vagy az építő pozitívak vannak-e túlsúlyban napi információ-gyűjtésünkben? Életminőségünk pedig nagymértékben függ attól, hogy azok, akik mellettünk élnek mennyire értik mindazt, amit elmondunk nekik.

Isten ígéjét hallgatni, azon elmélkedni az egyik leghasznosabb dolog a világon! Tisztítja és mélyíti a kapcsolatunkat Istennel és embertársainkkal, életünk nagy kérdéseire segít megtalálni a választ, s megerősít minket abban, hogy amit tesszünk, s ahogyan élünk az nemcsak Istennek tetsző, de nekünk is "üdvös" és nem utolsó sorban belesimít minket az Isten teremtettségbeli harmóniájába...

Uram! Áldott legyen mindenki, aki hallgatja ígédet, Szentlelked által hordozz mindnyájunkat! Ámen

A reformáció 500. évfordulójára való készülés jegyében, a tematikus emlékek sorában, 2014-es esztendő a "Reformáció és kultúra" éve egyházunkban.

Támogatás

lehetősége

Evangélikus Egyházközség Tata
szám-laszáma:

63200119-14926282

Egyházfentartói járulékát, adományait itt is tudjuk fogadni.
Támogatását köszönjük!